

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Поједностављена верзија одабраних чланова из Европске конвенције о људским правима и њеним протоколима *:

Сажетак преамбуле:

Владе чланице Савета Европе раде на стварању мира и већег јединства заснованог на људским правима и основним слободама.

Одлучили су да помоћу ове Конвенције предузму прве кораке да примене многа од права садржаних у Универзалној декларацији о људским правима.

Члан 1 – Обавеза поштовања људских права

Држава мора свакој особи обезбедити права наведена у овој Конвенцији.

Члан 2 – Право на живот

Ви имате право на живот.

Члан 3 – Забрана мучења

Нико нема права да вас повреди или мучи. Чак и особа која је лишена слободе мора бити поштована.

Члан 4 – Забрана ропства и принудног рада

Забрањено је понашати се према другој особи као према робу или јој наметнути принудни рад.

Члан 5 – Право на слободу и сигурност

Ви имате право на слободу.

Ако сте лишени слободе ви имате право да знате због ког разлога.

Ако сте лишени слободе имате право на суђење или да будете пуштени из притвора све до одржавања судског процеса.

Члан 6 – Право на фер судски процес

Ви имате право на поштено суђење пред непристрасним и независним судијом.

Ако сте оптужени да сте починили злочин, недужни сте док се не докаже кривица. Имате право на адвоката кога плаћа држава у случају да ви немате новца.

---

* Овај документ је припремио [Direktorat za komunikaciju](#). Напомињемо да је ова поједностављена верзија приручника штампана само у образовне сврхе, те да је инспирисана поједностављеном верзијом Универзалне декларације о људским правима коју су донели Amnesty International и други. Једини текстови са правном основом могу се пронаћи у званично објављеним верзијама Конвенције за заштиту људских права и основних слобода и њених протокола.

Члан 7 – Незаконито кажњавање

Не смете бити сматрани кривим за злочин ако у време почињеног акта није постојао закон против тога.

Члан 8 – Право на поштовање приватног и породичног живота

Имате право на своју приватност и породични живот, ваш дом и контакте са другим људима.

Члан 9 – Слобода мишљења, свести и религије

Имате право на слободу мишљења, свести и религије. Имате право упражњавања своје религије у свом дому и у јавности као и право на промену религије ако то желите.

Члан 10 – Слобода изражавања

Имате право да одговорно кажете и напишете шта мислите као и да дате и примите информације од других људи. Ово укључује и слободу штампе.

Члан 11 – Слобода окупљања и удруживања

Имате право да учествујете у мировним скуповима и оснивањима или придруживању удружењима – укључујући и синдикате.

Члан 12 – Право на венчање

Имате право да се венчате и да заснујете породицу.

Члан 14 – Забрана дискриминације

Ви имате ова права без обзира на вашу боју коже, пол, језик, политичко или верско одређење или порекло.

Члан 15 – Омаловажавање у ванредним ситуацијама

У ратном периоду или некој другој врсти јавне ванредне ситуације, влада у случајевима када је то изузетно неопходно може учинити нешто што се противи вашим правима. Чак и у таквим случајевима, влада вас, на пример, не сме мучити или самовољно лишити живота.

Члан 16 – Ограничења политичких активности страних држављана

Влада може ограничити политичку активност страних држављана, чак иако је то у супротности са Члановима 10,11 или 14.

Члан 17 – Забрана повреде права

Оно што је речено у овој Конвенцији не може се употребити против права или слобода датих Конвенцијом.

Члан 18 – Ограничена употреба ограничења права

Права одређена овом Конвенцијом углавном могу бити ограничена општим законом који се односи на све људе. Таква ограничења су дозвољена само ако су изузетно неопходна.

Чланови 19 – 51

У наредним члановима се може наћи појашњење начина рада Европског суда за људска права.

Члан 34 – Појединачне пријаве

Ако су ваша права одређена овом Конвенцијом повређена у једној од земаља чланица, прво бисте требали уложити жалбу свим компетентним државним властима. Ако не budete успели на том нивоу, можете уложити жалбу директно Европском суду за људска права у Стразбуру (Strasbourg).

Члан 52 – Истрага Генералног секретара

Влада је дужна објаснити како државни закон штити права одређена овом Конвенцијом ако то захтева Генерални секретар Савета Европе.

Члан 1 Протокола број 1 – Заштита имовине

Ви имате право на поседовање и употребу своје имовине.

Члан 2 Протокола број 1 – Право на образовање

Ви имате право на школовање.

Члан 3 Протокола број 1 – Право на слободне изборе

Имате право да тајним гласањем изаберете владу у својој земљи.

Члан 2 Протокола број 4 – Слобода кретања

Ако боравите законито у земљи, имате право да идете где год желите као и да живите где год то желите.

Члан 1 Протокола број 6 – Забрана смртне казне

Не можете бити осуђени на смрт нити вас држава сме лишити живота.

Члан 2 Протокола број 7 – Право на улагање жалбе у кривичним случајевима

Ако сте осуђени да сте починили злочин, имате право да уложите жалбу вишем суду.

Члан 3 Протокола број 7 – Надокнада за погрешну оптужбу

Имате право на надокнаду ако сте осуђени да сте починили злочин, а испостави се да сте невини.

Члан 1 Протокола број 12 – Општа забрана дискриминације

Јавне власти не могу вршити дискриминацију над вама, на пример, ради ваше боје коже, пола, језика, политичког или верског опредељења или порекла.